

V Praze dne 28. ledna 2019
čj. MK 8004/2019 OC

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo kultury České republiky (dále jen „ministerstvo“ či „správní orgán“) jako ústřední orgán státní správy pro věci církví a náboženských společností, určený zákonem č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), za registrující orgán v řízení o návrhu na registraci Konopné církve, podaném dne 14. července 2016 přípravným výborem ve složení Mgr. Dušan Dvořák, nar. 12. ledna 1962, bytem Ospělov 6, 798 55 Ludmírov – Ospělov, doručovací adresa Cannabis is The Cure, z.s., Open Royal Academy, Přichystalova 180/14, 779 00 Olomouc (zmocněnec jednající jménem přípravného výboru, dále též „účastník řízení“), Jiří Kult, nar. 24. září 1978, bytem Úpická 690, 542 33 Rtyně v Podkrkonoší a Martin Očenášek, nar. 24. března 1991, bytem Na Sídlišti 280, 783 49 Lutín, rozhodlo podle ustanovení § 14 odst. 3 zákona ve spojení s § 14 odst. 1 písm. c) zákona a podle ustanovení § 67 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů,

t a k t o :

registrace Konopné církve se zamítá.

Odůvodnění:

Ministerstvo obdrželo dne 14. července 2016 návrh účastníka řízení na registraci Konopné církve. V souladu s ustanovením § 44 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zahájilo dne 14. července 2016 správní řízení ve věci registrace Konopné církve.

Ministerstvo shledalo návrh účastníka řízení na registraci Konopné církve zjevně nepřipustným, neboť předmět činnosti a víry členů Konopné církve, tj. víra v prospěšnost

rostliny s názvem konopí seté (*Cannabis sativa*) a její šíření, nelze zahrnout pod pojem náboženství. Z předchozí úřední činnosti byly ministerstvu známy informace, týkající se Konopné církve, kdy např. členka Konopné církve požádala dne 29. ledna 2016 ministerstvo o posouzení stanov Konopné církve, další člen Konopné církve požádal ministerstvo dne 18. února 2016 o vydání stanoviska, tedy již před doručením návrhu na registraci Konopné církve bylo ministerstvu známo, že předmět činnosti a víry členů Konopné církve, tj. víra v prospěšnost rostliny s názvem konopí seté (*Cannabis sativa*) a její šíření, nelze zahrnout pod pojem náboženství, přičemž se mimo jiné jedná o rostlinu, obsahující omamnou látku a nakládání s touto rostlinou je regulováno zákonem. Stejně tak neshledalo ministerstvo zásah do svobody náboženského vyznání, neboť víru spočívající primárně v uctívání a distribuci omamné látky nelze zahrnout pod rozsah tohoto ústavního práva. Podaný návrh proto ministerstvo bez dalšího nepřezkoumávalo a vydalo dne 11. srpna 2016 pod čj. MK 51095/2016 OC usnesení, kterým řízení zastavilo.

Účastník řízení využil svého práva a v souladu s § 152 správního řádu podal proti usnesení ministerstva rozklad. Rozkladem napadené usnesení, jakož i řízení, které usnesení předcházelo, bylo přezkoumáno, a to zejména s přihlédnutím k námitkám v rozkladu uvedeným. Jelikož ministr kultury neshledal důvody pro změnu nebo zrušení rozkladem napadeného usnesení, nezbylo mu než rozklad dne 22. prosince 2016 pod čj. MK 78898/2016 OLP zamítnout a napadené usnesení Ministerstva kultury čj. MK 51095/2016 OD ze dne 11. srpna 2016 potvrdit. Proti tomuto rozhodnutí však účastník řízení podal žalobu Městskému soudu v Praze (dále jen „soud“).

Dne 16. dubna 2018 byl ministerstvu doručen rozsudek soudu ze dne 15. března 2018, čj. 11A 1/2017, kterým soud prvoinstanční i druhoinstanční rozhodnutí správního orgánu zrušil a věc vrátil ministerstvu kultury k dalšímu řízení. Soud shledal postup správních orgánů nezákonným, neboť k závěru o zjevné právní nepřipustnosti žádosti o registraci církve došel správní orgán I. stupně fakticky na základě jejího meritorního posouzení, tedy poté, co hodnotil víru členů k registraci navrhované církve, provedl výklad neurčitého právního pojmu „náboženství“, a pod tento pojem podřadil skutkový stav z žádosti se podávající. Závěr o tom, že Konopná církev nenaplnuje charakteristiku církve a náboženské společnosti, zjevně nebyl zřejmý na první pohled, nýbrž až po provedeném hodnocení znaků náležejících církvím. Soud má za to, že jde již o hodnocení splnění podmínek předpokládaných § 5 zákona, tedy postup, který má, je-li shledáno jejich nesplnění, vyústit k zamítnutí registrace podle § 14 odst. 3 ve spojení s § 14 odst. 1 písm. c) zákona, nikoliv v zastavení řízení pro zjevnou právní nepřipustnost. Na základě shora uvedeného soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost podle § 78 odst. 1 s.ř.s., zrušil i rozhodnutí správního orgánu I. stupně, neboť důvody zrušení rozhodnutí se vztahují i k tomuto rozhodnutí, a zavázal správní orgány právním názorem soudu, tedy o návrhu na registraci církve meritorně rozhodnout. K namítané délce řízení soud uvedl, že lhůta k vydání rozhodnutí dle § 71 správního řádu správními orgány fakticky dodržena nebyla, tato skutečnost však v daném případě nemá vliv na zákonnost vydaného rozhodnutí.

Správní orgán prvního stupně, vázán právním názorem soudu, pokračoval po doručení rozsudku a správního spisu v dalším řízení.

Účastník řízení zasílal ministerstvu řadu písemností, které většinou neobsahovaly žádné, pro řízení o registraci církve, podstatné skutečnosti (např. „*Zápis valné hromady členů asociace Cannabis is The Cure z.s. a sněmu European Ecumenical Church of Nature...*“, „*Návrh na zápis změny zapsaných údajů do spolkového rejstříku*“, čestná prohlášení

k provedení změn v rejstříku, „*Doplnění odůvodnění kasační stížnosti*“, usnesení Krajského soudu v Ostravě, týkající se spolkového rejstříku, vedeného tímto soudem, apod.

Dne 29. srpna 2018 zaslalo ministerstvo účastníkovi řízení „*Výzvu k doplnění návrhu na registraci Konopné církve*“ ze dne 24. srpna 2018, čj. MK 52644/2018 OC, s podrobnou specifikací, jaké skutečnosti je třeba uvést pro doplnění návrhu na registraci, tedy základní charakteristiky a textu základního dokumentu Konopné církve s tím, že ve lhůtě do 1 měsíce ode dne doručení této výzvy má návrh na registraci doplnit. Byl poučen, že může písemně požádat o přiměřené prodloužení lhůty. Účastník řízení převzal výzvu dne 7. září 2018, do současné doby však návrh na registraci nedoplnil.

Dne 27. srpna 2018 zaslalo ministerstvo účastníkovi řízení pod čj. MK 54425/2018 OC oznámení „*Pokračování v řízení o návrhu na registraci církve a náboženské společnosti Konopná církev*“. Oznámení účastník řízení převzal dne 6. září 2018.

Dne 3. září 2018 rozhodlo ministerstvo o ustanovení znalce, doc. PhDr. Davida Václavíka, Ph.D., k posouzení charakteru, činnosti a učení Konopné církve s důrazem na upřesňující otázky. Lhůta pro vypracování znaleckého posudku byla stanovena do 10. prosince 2018. Dne 10. září 2018 zaslalo ministerstvo účastníkovi řízení „*Vyrozumění o ustanovení znalce v řízení o návrhu na registraci církve a náboženské společnosti Konopná církev*“. Toto vyrozumění převzal účastník řízení dne 19. září 2018. Téhož dne obdrželo ministerstvo od účastníka řízení „*Zápis valné hromady (dále jen VH) členů asociace Cannabis is The Cure, z.s. a sněmu European Ecumenical Church of Nature...*“

Dne 18. září 2018 zaslal účastník řízení ministerstvu dokumenty, jejichž obsahem je stížnost na nečinnost policie při žádosti o policejní ochranu, adresovaná Ministerstvu vnitra, interpelaci na ministra zdravotnictví, ministra vnitra, vyjádření ministerstva vnitra k doplnění kasační stížnosti Cannabis is The Cure, z.s. ve věci usnesení Městského soudu v Praze, čj. 5A 48/2018 a sdělení kanceláře ministra vnitra ze dne 4. května 2018. Tyto dokumenty opět neobsahují pro řízení o registraci žádné relevantní skutečnosti. Dne 19. září 2018 bylo ministerstvu doručeno podání účastníka řízení, kterým zasílá ministerstvu „*Návrh na zápis změny zapsaných údajů do spolkového rejstříku*“. Dále bylo ministerstvu doručeno podání účastníka řízení ze dne 24. září 2018, adresované ministerstvu spravedlnosti a Ústavnímu soudu, týkající se žádosti o informace Okresnímu soudu v Prostějově.

Dne 25. září 2018 zaslal účastník řízení ministerstvu podání, nazvané „*Předžalobní upomínka na nečinnost a nezákonná rozhodnutí ministerstva a ministra kultury*“, ve kterém uvádí: „...naše údajná povinnost úpravy základních dokumentů uvedená v rozhodnutí 27. 8. 2019, čj. MK 52644/2018 OC (údajně MK ČR o výtkách rozhodlo ještě před rozhodnutím 27. 8. 2018, čj. MK 54425/2018, a to již dne 24. 8. 2018, čj. MK 52644/2018 OC) a neobdrželi jsme dosud další nezákonné rozhodnutí ministerstva k nezbytnosti prodloužení registračního řízení o ustanovení soudního znalce...dle rozhodnutí čj. MK 56428/2018 OC (údajně rozhodnuto dne 7. 9. 2018). Pokud by snad ministr kultury úředníky nezkontroloval a chtěl hájit nečinnost a nezákonná rozhodnutí vedoucí odboru církví a medií a odkazoval na poštou zaslané rozhodnutí ministerstva do Olomouce na stížnost a předžalobní podnět, a to jak rozhodnutí vědomě nezákonně označená, vědomě vadně a účelově zaslaná s limitem návratky, vědomě vadně datovaná a s vědomě nezákonnými rozhodnutími o výtkách a znalci dál protahující správní řízení, pak byste se měl, pane ministře, seznámit se správním řádem, zákonem o církvích a výše uvedenými vládními usneseními vlády. Pokud někdo něco někomu vytýká, musí označit porušený předpis. Prozatím budeme do Světového dne pro duševní zdraví 10. 10. 2018 doufat a očekávat, že se ministr kultury z Olomouce, města cannabisterapie, nebude chovat jako klasický katolicko bolševický

inkvizitor, zločinec, korupčník, papaláš a naprostý idiot jako jsou ti dva rektori a oportunistické přidrží tašky z olomoucké Univerzity Palackého a pražské Karlovy univerzity. To už snad může být větší sliz jen to želé, co kandidovalo na prezidenta a v té samé době mu bijící korupce se souhlasem akademie izolovali bez povolení THC z konopí na kšefty. Pokud do 10. 10. 2018 neobdrží/-e rozhodnutí o řádné registraci či zákonných omezeních našich rozhodnutí a jejich úprav a neobdržíme opatření a konkrétní kroky ke zrušení cenzury, další žalobě se nevyhnete...

Dne 10. října 2018 obdrželo ministerstvo dokument „*Předsedům poslaneckých klubů Sněmovny Parlamentu České republiky...*“, dne 14. října 2018 předžalobní upomínku, adresovanou Státnímu ústavu pro kontrolu léčiv, dne 31. října 2018 plnou moc zřizovatelů Edukativní konopné kliniky Mgr. Dušanu Dvořákovi. Dále obdrželo dne 1. listopadu 2018 soubor dokumentů, a to „*Předžalobní upomínka na nečinnost a nezákonná rozhodnutí ministerstva a ministra kultury*“, která je téměř totožná s dokumentem ze dne 25. září 2018 a obsahuje další dokumenty, které byly ministerstvu zaslány již dříve. Dne 19. listopadu 2018 obdrželo další „*Předžalobní upomínku na nečinnost a nezákonná rozhodnutí ministerstva a ministra kultury*“, která je totožná s dokumenty ze dne 25. září 2018 a 1. listopadu 2018, a obsahuje další dokumenty, které byly ministerstvu zaslány již dříve.

Vzhledem k tomu, že účastník řízení stále nereagoval na výzvu ministerstva ze dne 24. srpna 2018 na doplnění návrhu na registraci, zaslalo mu, nad rámec svých zákonných povinností, dne 20. listopadu 2018 vyznění o tom, že mu byla dne 24. srpna 2018 zaslána výzva k doplnění návrhu a tímto mu dává ministerstvo ještě další možnost doplnit jeho návrh na registraci Konopné církve do 10. prosince 2018. Toto vyznění bylo zasláno jak na adresu účastníka řízení, tak i do jím uvedené datové schránky. Dále ministerstvo účastníkovi řízení sdělilo, že o návrhu na registraci Konopné církve rozhodne neprodleně po vyhotovení znaleckého posudku, o kterém byl účastník řízení vyzněn sdělením ze dne 10. září 2018.

Dne 19. prosince 2018 převzal účastník řízení z datové schránky sdělení ministerstva ze dne 18. prosince 2018, čj. MK 83504/2018 OC, o ukončení shromažďování podkladů rozhodnutí v řízení o registraci Konopné církve s poučením, že má možnost nahlédnout do správního spisu a vyjádřit se ve stanovené lhůtě před vydáním rozhodnutí ve věci ke shromážděným podkladům. Téhož dne obdrželo ministerstvo od účastníka řízení „*Doplnění odůvodnění kasační stížnosti*“ ze dne 14. srpna 2018 a „*Odůvodnění stížnosti na nečinnost správního orgánu...*“, ve kterém mj. uvedl (bod 2), že „*Na rozdíl od stávajících církví registrovaných ministerstvem kultury v žádném z našich svatých textů nevybízíme k zabíjení, mrzačení a zotročování jinověrců, jak bylo ministerstvu kultury doloženo, ten však nekonal a registraci a výkon práv těmto náboženským sborům nezrušil, přestože je takové jednání v rozporu se zákonem a mezinárodními úmluvami!*“. V bodě 26 sdělil, že „*do dne 21. 3. 2019 bude probíhat celková revize zakladatelské listiny a ústavy náboženské společnosti. Tyto změny budou doloženy správnímu orgánu k zápisu změn v rejstříku církví.*“

Ministerstvo obdrželo dne 30. prosince 2018 dokument, adresovaný předsedovi vlády, ministru vnitra a ministru kultury, kterým účastník řízení podává „*návrh rozklad označených rozhodnutí vlády, ministerstev vnitra a kultury*“. Pokud jde o ministerstvo kultury, napadá účastník řízení „*rozhodnutí ministerstva kultury dne 18. 12. 2018, čj. MK 83504/2018 OC*“. Předmětný dokument však není rozhodnutím, ale shora uvedeným sdělením o ukončení shromažďování podkladů rozhodnutí a možnosti nahlédnout do správního spisu a vyjádřit se ke shromážděným podkladům.

Dne 10. ledna 2019 bylo ministerstvu doručeno usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. prosince 2018, kterým byla jako nepřipustná odmítnuta kasační stížnost účastníka řízení proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. března 2018, čj. 11A 1/2017-388.

Dne 11. ledna 2019 ministerstvo obdrželo od účastníka řízení „Čestné prohlášení k nečinnosti a nezákonné jednání rejstříku“, „Plná moc a opravné čestné prohlášení“, „Plná moc obecnému zmocněnci a čestná prohlášení statutárních zástupců a majitelů sídel“, „Plná moc obecnému zmocněnci, čestná prohlášení statutárních zástupců statutárních orgánů a majitelů olomouckého sídla...“, „Generální adventní plná moc a zmocnění ke komunikaci se státními a správními orgány“, prezenční listina ze dne 17. – 18. 11. 2018, „Plná moc a čestné prohlášení“, „Zápis valné hromady (dále jen VH) členů asociace Cannabis is The Cure, z.s....“ a „Plná moc obecnému zmocněnci a čestná prohlášení členů statutárních orgánů náboženské společnosti, náboženských spolků a zřizovatelů Edukativní konopné kliniky“.

Možnosti nahlédnout do správního spisu a vyjádřit se ke shromážděným podkladům ve stanovené lhůtě před vydáním rozhodnutí ve věci účastník řízení nevyužil. Ministerstvo tedy přistoupilo k rozhodnutí ve věci samé.

Podle § 10 odst. 2 a odst. 3 zákona musí návrh na registraci církve a náboženské společnosti obsahovat základní charakteristiku církve a náboženské společnosti, jejího učení a poslání, zápis o založení církve a náboženské společnosti na území České republiky, v originále podpisy nejméně 300 zletilých občanů České republiky nebo cizinců s trvalým pobytem v České republice hlásících se k této církvi a náboženské společnosti, s uvedením jejich osobních údajů podle tohoto zákona a s uvedením totožného textu na každém podpisovém archu, který uvádí plný název církve a náboženské společnosti, sbírající podpisy pro účel její registrace, a z něhož je patrné, že podpisový arch je podepisován pouze osobou hlásící se k této církvi a náboženské společnosti a základní dokument.

Podle § 13 odst. 1 zákona neobsahuje-li návrh na registraci církve a náboženské společnosti všechny náležitosti podle tohoto zákona, ministerstvo určí lhůtu pro doplnění údajů v trvání alespoň 1 měsíce ode dne doručení výzvy. Ta uplynula dne 7. října 2018. Účastník řízení se s výzvou prokazatelně seznámil, ale svůj návrh nedoplnil.

Podle § 14 odst. 1 zákona ministerstvo při řízení o registraci církve a náboženské společnosti přezkoumá, zda návrh na registraci podává osoba splňující podmínky stanovené tímto zákonem, zda návrh na registraci obsahuje všechny náležitosti stanovené tímto zákonem a zda činnost církve a náboženské společnosti není v rozporu s jejím základním dokumentem a s podmínkami stanovenými tímto zákonem.

Podle § 14 odst. 3 zákona neodpovídají-li údaje v návrhu na registraci podle odst. 1 skutečnému stavu věci anebo nejsou-li splněny podmínky podle odstavce 1, rozhodne ministerstvo, že se registrace církve a náboženské společnosti zamítá.

Pro meritorní rozhodnutí je předně třeba zhodnotit, zda Konopná církev splňuje vymezení církve a náboženské společnosti podle § 3 písm. a) zákona. Z dokumentů zaslaných účastníkem řízení vyplývají následující informace o věrouce Konopné církve:

- Posláním Konopné církve je šíření vzdělanosti a víry v prospěšnost konopí.
- Heslo „Jsme škola, banka a pojišťovna“.
- Základními aspekty víry jsou: „Konopí není prekurzor. Konopí je dar od Boha! Pěstuj lásku a dobré zdraví. Konopí je dar pro lidstvo a slouží také jako prostředek

komunikace s dobrem, které je v každém z nás. Konopí je lék a nejužitečnější národohospodářská plodina“.

- Konopná církev neomezuje víru členů „ať v jakéhokoliv Boha, Alláha, Budhu, Ježíše nebo v sebe sama“.
- Posláním Konopné církve je i zastupování jejích členů ve věcech ochrany zdraví a ochrany před diskriminací.

Podle ustanovení § 6 odst. 1 zákona se církev a náboženská společnost stává právnickou osobou registrací. Podle § 3 písm. a) zákona je církví a náboženskou společností dobrovolné společenství osob s vlastní strukturou, orgány, vnitřními předpisy, náboženskými obřady a projevy víry, založené za účelem vyznávání náboženské víry veřejně či soukromě, např. shromažďováním, bohoslužbami, vyučováním, duchovními službami či obecně prospěšnou činností. Proces registrace církví v České republice představuje realizaci práva na svobodu náboženského vyznání spočívajícím ve sdružování věřících.

Jelikož český právní řád neposkytuje definici náboženství a ani tuto definici neobsahuje žádné z dosavadních rozhodnutí českých soudů, přistoupil správní orgán k jeho jazykovému výkladu a vymezení tak, aby bylo dostatečně obecné a nevylučovalo netradiční formy spirituality, ale současně i natolik určité, aby vyloučilo nereligiózní jevy. Při hledání hranice mezi tím, co náboženství je a co nikoliv, dovedl správní orgán, že obsahem pojmu náboženství je vztahování lidské osoby k určitému člověka přesahujícímu zdroji smyslu a hodnoty, který bývá často označován jako Bůh, božství, absolutno apod. Zcela zásadní je zde osobní odpověď individuálního věřícího na nabídku, kterou náboženství představuje.

Pokud jde o definici pojmu náboženství v judikatuře, nejkomplexnější nabízí soudy Spojených států amerických. S ohledem na to, že také v jurisdikci USA není pojem náboženství (náboženská víra, náboženské vyznání) legálně definován, lze úvahy amerických soudů o vymezení pojmu použít také mutatis mutandis pro účely úvah správního orgánu. Ucelenou definici náboženské víry podal v roce 1996 federální odvolací soud pro 10. obvod ve věci *United States v. Meyers*. Podle soudu je náboženství identifikováno následujícími faktory:

- Konečné odůvodnění. Náboženství vypovídá o základních otázkách života, jeho smyslu, smrti. Adresuje otázky existenciální povahy, úlohy člověka v univerzu, účelu lidského života apod.
- Metafyzická víra. Náboženství je zpravidla metafyzické, tj. vypovídá o realitě smysly nepřístupné.
- Etický systém. Náboženství zpravidla přináší určitý systém norem jednání, způsob života, vyjadřuje se o tom, co je dobré a špatné, morální a nemorální, spravedlivé a nespravedlivé. Tento etický systém často ukládá povinnosti, jejichž zdroj je třeba hledat ve vyšší síle, duchovnu, popření ryze vlastního zájmu.
- Komplexnost. Náboženská víra je zpravidla komplexní, tj. neomezuje se na určité dílčí učení, neposkytuje odpověď na dílčí otázku, ale nabízí ucelený pohled na svět.
- Náboženství zpravidla doprovázejí určité vnější znaky, jako je osoba zakladatele (proroka, učitele, svatých), posvátné spisy, místa kultu, která jsou posvátná (kostely, synagogy, pyramidy apod.), přítomnost duchovních, kteří náboženskou víru uchovávají a předávají dále, náboženské obřady, organizační struktura, svátky, posty, určitý způsob oblékání nebo jiné vnější úpravy, misijní povaha.

Pojmem náboženství se také zabýval v roce 2016 federální soud v americké Nebrasce, který konstatoval, že ochrana náboženského vyznání nemůže být chápána jako ochrana jakéhokoli přesvědčení. Podle soudu lze náboženství vymezit zásadami: zabývá se zásadními a definitivními otázkami ve vztahu k hlubokým a nezávazným záležitostem, je ze své podstaty všeobíhající, je tvořeno systémem přesvědčení, nikoliv učením o jednotlivosti a je často rozpoznatelné na základě přítomnosti jistých formálních znaků.

Pokud jde o evropskou právní úpravu, článek 9 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) zaručuje svobodu „*myšlení, svědomí a náboženského vyznání*“. Stejně pojmy používá také čl. 15 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 18 odst. 1 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech či čl. 10 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie.

Judikatura Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) rozlišuje přesvědčení a náboženské vyznání. Přesvědčení zahrnuje různé typy světových názorů, které musí vždy představovat souvislý a koherentní pohled na základní otázky existence jedince a fungování společnosti. Vymezení pojmu náboženského vyznání judikatura ESLP nepodává, avšak vztahuje na něj obecný požadavek přesvědčivosti, vážnosti, soudržnosti a důležitosti, který je kladen na jakékoli přesvědčení.

S ohledem na výše uvedené lze dospět k závěru, že náboženství (náboženská víra, náboženské vyznání) je přesvědčení, jehož předmětem je člověka přesahující zdroj smyslu a hodnoty. Toto přesvědčení nabývá určité intenzity důležitosti a vážnosti, takže zakládá věřícímu povinnosti, kterými je vázán ve svém svědomí.

Pokud jde o judikaturu, týkající se uctívání marihuany, seznámilo se ministerstvo i se zahraniční judikaturou, která nabízí několik soudních rozhodnutí. V roce 2016 posuzoval federální odvolací soud pro 9. obvod případ církve z Havaje, která namítala, že restrikce konzumace marihuany představuje podstatné omezení náboženské svobody, neboť marihuana je konzumována v této církvi v rámci náboženských rituálů. Federální odvolací soud dospěl k závěru, že se nejedná o podstatné omezení náboženské svobody. Ve věci *United States v. Meyers* byl pan Meyers trestně stíhán za distribuci marihuany. Bránil se tím, že je duchovním Církve marihuany a že jeho náboženské přesvědčení ho opravňuje k užívání, vlastnění, pěstování a distribuci marihuany k dobru celé planety i lidstva. Soud zkoumal, zda lze toto přesvědčení označit za náboženskou víru a dospěl k závěru, že nikoliv, neboť jde spíše o určitý životní styl. Rovněž výbor OSN pro lidská práva zaujal stanovisko ve věci *M.A.B., W.A.T. a J.-A.Y.T. proti Kanadě*, kde se skupina kanadských občanů označovala za příslušníky Shromáždění univerzální církve, mezi jejíž svátosti patřila také marihuana. Ve svém trestním stíhání se odvolávali na svobodu náboženského vyznání. Výbor OSN pro lidská práva mimo jiné v rozhodnutí uvedl, že „víra spočívající primárně nebo výlučně v uctívání a distribuci drog nemůže být rozumně zahrnuta do rozsahu svobody náboženského vyznání“.

Pokud jde o věrouku Konopné církve, tato se vztahuje pouze k dílčímu aspektu lidské existence, a to k prospěšnosti konopí. Tuto skutečnost Konopná církev výslovně uvádí v základním dokumentu. Rovněž jednotlivé články modlitby „vyznání víry“ se (až na jeden případ) vztahují pouze ke konopí. Absenci náboženské víry Konopná církev výslovně uznává, když v základním dokumentu uvádí, že „neomezují víru členů, ať v jakéhokoli Boha, Alláha, Budhu, Ježíše nebo v sebe sama“. Také heslo „*Jsme škola, banka a pojišťovna*“ svědčí o absenci cíle spočívajícího ve vyznávání náboženské víry. Přesvědčení členů Konopné církve koresponduje s výše uvedenými rozhodnutími zahraničních soudů a výboru OSN pro lidská práva.

V průběhu registračního řízení byl účastník řízení opakovaně vyzván, aby podrobněji uvedl, v čem spatřuje předmět náboženské víry Konopné církve, resp. aby odstranil nedostatky při podání návrhu na registraci. Na tuto výzvu správního orgánu a její následnou urgenci, účastník řízení nereagoval. Reagoval na písemnost ministerstva v jediném případě, týkajícím se žádosti o zdůvodnění opakovaného zasílání částky ve výši 1 Kč na účet ministerstva, a to těmito slovy: „*Vy si na ministerstvech vypomáháte? Fízlové s justicí, církevníci s pedofily, zemědělci s prokurátory, atd. a nevíte, co je datová schránka, abyste nám tam posílali rozhodnutí s těmi slohovými pracemi od soudružky Bendové? Tak laskavě soudružka Bendová zašle všechna rozhodnutí ze srpna září do datovky a řádně je označí, jste ministerstvo kultury, ne ministerstvo debilů! DD.*“

Dne 3. prosince 2018 obdrželo ministerstvo znalecký posudek znalce doc. PhDr. Davida Václavíka, Ph.D., ve věci odborného posouzení žádosti Konopné církve o její registraci jako náboženské společnosti podle zákona. Znalec uvedl mimo jiné, že vědecké disciplíny, zejména religionistika, sociologie a antropologie, které se věnují studiu náboženství, se jednoznačně neshodnou na obecné definici náboženství. Dostupné informace o Konopné církvi neposkytují dostatek relevantních informací, aby bylo možné zodpovědně rozhodnout, zda daná skupina splňuje definiční znaky náboženské skupiny. V základním dokumentu Konopné církve jsou v bodě 2 – Poslání církve/náboženské společnosti a základní články víry, formulace příliš vágní („*Konopí není prekurzor. Konopí je dar od Boha! Pěstuj lásku a dobré zdraví.*“), velmi obecné („*Konopná církev neomezuje víru členů, ať je v jakékoliv Boha, Alláha, Budhu, Ježíše nebo v sebe sama.*“), a ne zcela srozumitelné („*J sme škola, banka a pojišťovna.*“). Dostupné dokumenty se zmiňují o potřebě chránit (zejména právně) uživatele konopí a propagovat konopí jako užitečnou plodinu a lék. Znalec uvádí, že má dojem, že hlavním předmětem činnosti Konopné církve je dekriminlizace konopí a jeho uznání za významnou kulturní rostlinu s širokým ekonomickým, medicínským a kulturním využitím. Na oficiálních stránkách Konopné církve, ani ve veřejně přístupných zdrojích, nejsou k nalezení informace o tom, zda provádí Konopná církev nějaké náboženské obřady. I když oficiální dokumenty Konopné církve uvádí existenci duchovních (velekněz, kancléř, pastoři, starší a zahradníci), nikde nevymezuje jejich roli a kompetence v obřadech, zvláště v těch, u nichž se dá předpokládat výrazně institucionální rozměr (zasvěcení, blahorečení). Dokumenty Konopné církve, předložené k registraci, se sice zmiňují o seminářích a zahradnických centrech, u nichž by se dalo předpokládat, že by se v jejich rámci mohly odehrávat obřady a s nimi spojené rituály, nicméně znalec konstatuje, že činnost seminářů a zahradnictví předpokládá především osvětovou činnost stran širokého užití konopí a potřeby jeho dekriminlizace a jejich náboženské působení není zatím jasné.

Znalec v posudku dále uvádí, že Konopná církev otevřeně hlásá náboženskou toleranci a respekt k druhým názorům. Žádná ze známých aktivit Konopné církve nemá charakter aktivity vedoucí k vytváření fyzického či psychického nátlaku. Problematika rodinného a soukromého života se nikde neobjevuje a zdá se, že pro Konopnou církev není relevantní. Taktéž z dostupných materiálů nevyplyvá, že by Konopná církev omezovala právo nezletilých na vzdělávání, nebo že by zabráňovala nezletilým přijmout zdravotní péči odpovídající jejich zdravotnímu stavu. V dokumentech, které Konopná církev předložila pro proces registrace, je ale celá řada informací, které se nedají ověřit.

Závěrem znalec shrnul, že i přes vědomí toho, že zejména alternativní náboženské skupiny nemusí mít vždy do hloubky propracované učení (systém víry) a ten se dokonce může dovolávat jen na tzv. „obecné pravdy“, u Konopné církve jsou dostupné informace příliš neúplné a místy i matoucí a nesrozumitelné, a to tak, že je opravdu obtížné vůbec vymezit, co je podstatou učení této skupiny, pomineme-li skutečnost, že by jí měla být rehabilitace

konopí jako významné kulturní a všestranně využitelné plodiny. Ve světě existují i jiná náboženská hnutí či kulty, v nichž významnou roli hraje uctívání posvátné rostliny, nicméně ta jsou vždy propojena s šířeji založeným postojem ke světu, zejména pak s pojetím člověka, jeho postavením a rolí v přírodě a v neposlední řadě právě se sakralizací přírody. Z dokumentů, předložených ministerstvu pro registraci Konopné církve, jednoznačně vyplývá, že jádrem „učení“ je rehabilitace a tím i legalizace užívání konopí pro různé účely.

Ministerstvo považuje za nezbytné uvést, že církve a náboženské společnosti nevznikají uznáním či registrací ze strany státní moci, ale jsou jimi, pokud splňují znaky církve a náboženské společnosti, uvedené v § 3 písm. a) zákona. Právní subjektivita není jejich pojmovým znakem. Zákon rozeznává církve a náboženské společnosti, registrované církve a náboženské společnosti a registrované církve a náboženské společnosti, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštních práv. Jen ta církev a náboženská společnost, která splní podmínky, dané zákonem, má právo na přiznání právní subjektivity. Pokud podmínky nesplňuje a není tak registrována, neznamená to podle českého Ústavního soudu (I. ÚS 708/02 ze dne 30. listopadu 2004) zásah do výkonu základních práv osob hlásících se k této církvi.

Na základě shora uvedených skutečností dospělo ministerstvo k závěru, že Konopná církev nesplňuje zákonem stanovené podmínky vymezení církve a náboženské společnosti podle § 3 písm. a) zákona a nezbývá, než návrh účastníka řízení na registraci Konopné církve ze dne 14. července 2016, zamítnout.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad podle ustanovení § 152 správního řádu ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení. Rozklad se podává k Ministerstvu kultury, Maltézské náměstí 1, 118 11 Praha 1 a rozhoduje o něm ministr kultury.

otisk razítka

Ing. Pavla Bendová
ředitelka odboru církví